

атмосфери довіри між ними, підвищенню ефективності їх діяльності, розвиткові системної єдності. Про це свідчать такі аргументи:

- бібліотечні, музейні, архівні заклади набувають можливості разом навчатися на основі різних фахових підходів;
- співробітництво сприяє вирішенню складних питань, передусім на засадах використання потенціалу компетентних досвідчених співробітників бібліотек, музеїв та архівів;
- реалізація спільних програм і проєктів створює умови для зміцнення позицій бібліотек, музеїв, архівів у суспільстві;
- розвиток партнерства сприяє організації оперативного доступу громадян суспільства до їх спільних колекцій;
- кооперація в напрямі відцифрування культурної й наукової спадщини сприяє економії матеріальних ресурсів, підвищенню якості електронних збірань;
- системні зв'язки розширюють можливості бібліотек, музеїв, архівів стосовно соціальних комунікацій; сприяють розвиткові знань, культури в суспільстві, а також соціальній адаптації людини в складному сучасному світі.

Таким чином, взаємодія бібліотек, музеїв, архівів повинна повсякчасно посилюватися. Вона має набувати всеохоплюючого характеру і проявляється у різних формах, найпоширенішими з яких є: реалізація проєктів у напрямі формування спільного електронного ресурсу культурної спадщини; створення цифрових колекцій регіонального та місцевого рівнів; організація конференцій; співпраця в межах окремих соціально значущих акцій та заходів, підготовка фахових та наукових кадрів.

Отже, взаємодія бібліотек, музеїв, архівів повинна відбуватися на засадах використання різних форм співробітництва, партнерства та кооперації.

Список використаної літератури

1. Гринфильд П. А., Мерсадыкова Т. Е. Политика интеграции информационных ресурсов по культуре на региональном уровне/ URL: <http://www.elbib.ru/index.phtml?page=elbib/rus/journal/2005/part4/GM>
2. Зинкявичене Ю. Совместный проєкт архивов, библиотек и музеев Литвы. URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2010/disk/4.pdf>
3. Иванова Н. В., Редька Л. В. Взаимодействие библиотек и музеев в развитии краеведческого движения на Николаевщине. URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2009/disk/72.pdf>
4. Чечикова Ю. С. Проекты оцифровки библиотечных и музейных коллекций в Финляндии. *Библиотековедение*. 2009. № 1. С. 95–100.

Олександр САВЧЕНКО

*аспірант кафедри міжнародних відносин
та політичного консалтингу, Відкритий
міжнародний університет розвитку людини «Україна»*

ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Цифрові технології надали доступні інструменти кожному індивіду, крім того вони володіють найнижчими витратами (не тільки прямими матеріальними, а й всілякими транзакційними), що надають певні переваги. У сучасних умовах найбільш оперативно на це зреагувало висококонкурентне ринкове середовище. Проте політичні і соціальні уподобання мають ширший контекст інтересу: артикулювання політичної позиції є прикладом потреби, що вимагає від індивіда свого здійснення, а знання думок людей, своєю чергою, – безумовна потреба будь-якої політичної сили. Інтернет та інші мережеві механізми дозволяють обом сторонам не просто реалізувати ці комунікаційні інтереси, а й постійно вдосконалювати їх.

Крім соціальних мереж, де артикулюються різні громадянські позиції, важливу роль відіграють і електронні платформи збору підписів під закликами, деклараціями та зверненнями до осіб, які приймають рішення, що набули останнім часом широкого поширення. Функція консолідації підтримки, по суті, політичного та соціального капіталу, надає таким платформам додатковий статус у сприйнятті користувачів мережі, проте частіше замість продукування тиску на владу такі платформи грають останнім на руку, виступаючи громовідводом для протестної енергії. Після висловлення віртуального акту підтримки користувач сприймає свою місію виконаною та відчуває задоволення відповідної соціальної потреби, при цьому реальна значимість такого акту виявляється нікчемною через не включення його у чинний правовий порядок. Водночас нездатність мобілізувати дійсно масову підтримку вимогам, що розміщуються на електронних платформах, виступає фактором, що утихомирює активістів і стримує від подальшої ескалації.

Існує проблема викидання у інформаційне середовище фейків та викривленої інформації, яка може підривати авторитет та репутацію владних структур, конкретних політиків.

Ще однією проблемою є захист та обробка інформації. Так, ускладнення процесів комунікації у світі, виникнення та розвиток нових форм публічної політики, публічного управління та публічної сфери загалом ведуть до об'єктивної потреби у нових засобах виробництва, зберігання та обробки інформації, фізичний обсяг якої зростає експоненційно. Всеосяжні комп'ютеризація та автоматизація, що зберігають свою актуальність з останньої третини ХХ ст., створили міцну парадигмальну залежність від технічного оснащення (hardware) та програмного забезпечення (software) учасників суспільних відносин, а мережевий підхід до останніх визначив новий вимір міждисциплінарного дискурсу у галузі цифрових технологій.

Важливим аспектом цифровізації публічного управління є запровадження системи електронного документообігу. Система електронного документообігу скорочує час на пошук інформації, допомагає відслідковувати рух документів, що знижує можливість втрати документа. Підвищується швидкість перебігу процесів обробки документів, скорочується час їх копіювання [1]. Важливим ефектом від впровадження системи електронного документообігу є загальне підвищення виконавчої дисципліни, оповіщення про доручення, забезпечення зручного доступу до документів та завдань, зокрема, ззовні організації, можливість моніторингу завантаженості працівників тощо. Разом з тим, актуалізується проблема захисту такої системи від несанкціонованого доступу та зламу системи безпеки. Адже такі електронні документи можуть бути втрачені або оприлюднені, якщо вони носять конфіденційний або персональний характер.

Водночас, запровадження цифровізації в систему публічного управління та цифрова трансформація процесів публічного управління може призвести до скорочення чисельності чиновників, підвищення ефективності адміністрування (за рахунок підвищення об'єктивності прийнятих рішень та усунення можливості технічних помилок при прийнятті типових рішень), зростання якості та доступності державних та адміністративних послуг за рахунок переведення їх у цифровий формат, а також підвищення рівня безпеки їх отримання.

Розвиток концепції електронної держави у сучасних умовах реалізується у вигляді цифровізації процесів управління. Ця діяльність має бути спрямована на досягнення низки цілей: надати громадянам та співробітникам у сфері надання державних та адміністративних послуг доступ до високоякісної інформації та послуг у будь-якому місці, у будь-який час та з будь-якого пристрою; забезпечити захист персональних даних, щоб громадяни були впевнені у доступності даних та їх захищеності; стимулювати інновації державними програмами у цифровізації публічного управління [2].

Надання державних послуг у цифрову епоху, як і раніше, має в першу чергу бути орієнтовано на потреби громадян та бізнесу, при цьому цифровізація виступає джерелом нових інструментів і процедур, що спрощують і роблять більш доступними, зрозумілими, безпечними тощо.

Використання традиційних методів. У міру того, як процедури публічного управління переводитимуться в «цифрове поле», вони стають не лише зручнішими, але й безпечнішими.

1. Чернышов А. Г. Цифровизация и технологизация общественной жизни как социально-политическая проблема: сохранение идентичности и роль государства в условиях развития глобальных сетей. *Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология*. 2017. № 40. С. 319–328.

2. Плотников В. А., Маслюк А. В. Перспективы цифровизации процессов государственного управления. *Управленческое консультирование*. 2022. № 3 (159). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/perspektivy-tsifrovizatsii-protsesov-gosudarstvennogo-upravleniya>.

Ірина ХОЖИЛО

*д. держ. упр., професор кафедри
державного управління
і місцевого самоврядування,
НТУ «Дніпровська Політехніка»*

Наталя ПОЛТОРАЦЬКА

*аспірантка кафедри
державного управління
і місцевого самоврядування,
НТУ «Дніпровська Політехніка»*

**ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ: МОЖЛИВОСТІ ТА БАР'ЄРИ**

В Європейському регіоні українська держава є однією із найбільших за територією та кількістю населення держав. Разом з тим, вона займає не найкращі позиції в світових рейтингах, посідаючи 56 місце за розміром валового внутрішнього продукту, а за показником ВВП на душу населення Україна займає 119 позицію [1]. Такий стан справ можна пояснити багатьма причинами. Так, політична система України, починаючи з 2013 року, знаходиться на етапі активної модернізації, пошуку та формування сучасної проєвропейської моделі державного устрою. Цьому процесу сприяла низка суспільно-політичних та соціально-економічних подій, які задали євроінтеграційний та євроатлантичний вектор майбутньої стратегії розвитку української держави. Серед таких визначних подій слід назвати, насамперед, Євромайдан, який у подальшому трансформувався в Революцію Гідності у 2013 – 2014 рр.; загарбницьке захоплення російською федерацією у 2014 р. українського Криму та частини Луганської і Донецької областей, ратифікацію Верховною Радою України Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС. Саме останній документ слугує дороговказом на найближчу перспективу стратегічного розвитку України, адже зміст Угоди пролонгує розпочаті українською державою реформи багатьох секторів суспільного життя, у тому числі й поглиблює реформу децентралізації. Тому у практичній площині виміру публічно-управлінської діяльності відбувається трансформація усіх складових політичної системи, що породжує численні «точки біфуркації».

Наступне. Чималу роль у цьому процесі можна відвести й зовнішнім впливам, таким як пандемія COVID-19, яка загальмувала процеси децентралізаційного поступу української держави [2]. Адже на певний час епідемічна ситуація вимагала застосування принципів централізованого управління (введення карантину в окремих регіонах; самоізоляції та перехід підприємств на дистанційні форми роботи, наприклад, галузь освіти й частково охорони здоров'я).

Зазначимо, що вектор майбутнього розвитку держави формується поведінкою, як основних акторів політичного процесу, тобто державою, політичними партіями, так і інститутами громадянського суспільства, найбільш вагомим серед яких виступають місцеве